

Felelős szerkesztő:  
**KURKÓ GYÁRFÁS**

Főmunkatárs:  
**SZEMLÉR FERENC**

Engedélyezte: Cenzura Militară  
a Presei sub No. 1437. 7. X. 1944

# NÉPI EGYSÉG

## Bűnös-e a nép?

Némaságunk ideje alatt a magyar szélesebb tömegei alig tájékozódhattak arról a harcról, amely leginkább a fővárosi sajtóban folyt s amelynek ütközőpontja éppen a romániai magyarság. Ez a sajtóharc a román belpolitika irányvonalainak kialakulását is tükrözi.

Városunkban vasárnap két népgyűlés zajlott le s ezen a két népgyűlésen is megfigyelhettük a kettős irányzatosság éles széjjelválását.

Az egyik oldalon ismét hallanunk kellett a nemzeti türelmetlenség hangját. Látnunk kellett, hogy nem tesznek különbséget az évszázadok óta szabadságáért harcoló magyar nép és mágnás-nyilas urai között.

Ezzel szemben a másik oldalon a román demokrácia harcos fiai aggódva állapítják meg, hogy „az ország függetlensége veszélyben forog, mert a jelenlegi kormány nem tett eleget a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségének. Ellenkezőleg, hogy elterelje az ország népének figyelmét ezekről a kötelezettségekről, fasiszta politikát folytat és a demokratikus népi tömegek ellen uszít, ami semmiképp sem egyeztethető össze a román nép szabadságszeretetével.”

Mi, Romániában élő demokratikus magyarok egy pillanatig sem vontuk ki magunkat a román állammal szemben fennálló kötelezettségeink alól. Vállaltuk a kisebbségi sors minden nehézségét. Népiünk szenvedett és szenved. Jóllehet csak sovinszta uraink a bűnösök. Mi, demokrata magyarok sohasem vontunk le románellenes, fajgyűlölő következtetéseket azokból a kínzásokból, üldözeteiből, bebörtönzésekből, amelyet a fasiszta román hatóságoktól szenvedtünk. Hogy milyen egyformán gyilkolta a hitlerista terror a román és magyar demokráciát, azt reméljük jól tudja mindenki.

Ma azonban tiltakozó szavunkat emeljük fel az ellen, hogy a demokratikus magyar tömegeket azonosítsák a hitlerista nyilas néparulókkal, akikkel különben a magyar demokrácia is megkezdte már leszámolását.

A magyar nyilasok és a román fasiszták pár hónappal ezelőtt még testvéri egyetértésben masíroztak együtt a Szovjetunió ellen, amelynek dicséretétől ájultozik ma mindenki. Azaz dehogyan masíroztak, csak masírozhattak szerencsétlen, vágóhidra erőszakolt népeket. S ha most mégis azonosítani akarnak bennünket a nyilas-mágnás, urakkal, akkor idézni merjük a román nép egyszerű munkás fia szájából elhangzott kijelentést:

„Mi történt volna a román néppel, ha a Szovjetszövetség területén elkövetett embertelenségeikért nemcsak az Antonescu-klikket, hanem az egész ország népét vonták volna felelősségre?”

A Szovjetunió nem járt el így Romániával szemben. Nem lett volna hű a Szovjetszövetség szabadságszemeihez, ha másképp cselekedett volna. A győztesek nem tették felelőssé az olasz népet, a finn népet, a román népet, a szlovákokat, a horvátokat — csak a magyar nép maradjon felelős teljes egészében, hetediziglen, ahogy a hazai sovinszták követelik?

A szabad népek testvérisége, a demokratikus román-magyar összefogás egyedüli megoldás mindkét nép számára.

Kurkó Gyárfás

## Felszabadult Nyiregegyháza A nyilas kalandorok Budapest sirját ásatják

(London). A londoni rádió jelentése szerint a D. N. B. közli, hogy a magyar kormány rendelete értelmében minden férfi, gyermek és nő hadimunkát köteles végezni. A Szálassy-kormány uralma alatt levő területen lázasan dolgoznak. Különösen Budapest környékén ássák a lövészárkokat és erődítményeket építenek.

A londoni rádió magyar hírmagyarázója kijelentette, hogy azok, akik a lövészárkoknál dolgoznak, a magyar főváros sirját ássák meg.

A német-magyar front mögött Magyarországon hatalmas kozák egységek tevékenykednek. Ezeket az erőket légi uton látják el.

A szovjet légi hadereje állandóan támadja az alföldi német-magyar csapatokat. A moszkvai rádió jelenti, hogy a szovjet csapatok a román csapatokkal karöltve, folytatták előnyomulásukat Eszakerdélyben. Több helyiséget elfoglaltak.

Magyarországon csapataink elfoglalták Debrecenről északnyugatra Nyiregyházát, a nagy vasúti és közigazgatási központot, Balmazújváros és Hajdubessenyő városokkal együtt.

A szovjet-román csapatok folytatják előnyomulásukat Szegedtől észak és északnyugat felé és több mint 30 helyiséget foglaltak el köztük Kiskunfélegyházát, Szentistvánt stb.

Jugoszláviában a szovjetcsapatok és a jugoszláv felszabadító csapatok együttműködve, hatalmukba kerítették Zombor városát.

Belgrád környékén átkeltek a Száva-folyó több pontján. A Kragujeváczért folyó harcokban a szovjetcsapatok több mint 1300 foglyot ejtettek, hatalmas hadizsákmánnyal együtt. A németek több mint 4000 halottat hagytak hátra.

Az Erdélyben és Magyarországon folyó harcokról a következő részleteket jelentik:

A Carei-Mari (Nagykároly) és a Satu-Mare (Sztálmár-Németi) között harcoló csapatok általában 15—40 kilométerre közelítették meg a magyar határt. A Carei-Mari körüli kemény harcokban több helyiséget foglaltak el.

A Baia-Maret (Nagybányát) elfoglaló csapatok ugyancsak Satu-Mare irányában haladnak előre. Az erős tüzérségi támogatásban részesülő gyalogság a Carei-Mari és Satu-Mare felszabadításáért vívandó döntő harcra készül.

A Debrecen felhaladó szovjet és román erők nyugat felé előrehaladva elérték a Tisza felső folyását. A Szolnok környékén harcokocsik támogatásával indított német ellentámadásokat visszaverték s az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak.

## A Nemzeti Demokratikus Arcvonal kiáltvány

București. A politikai élet változatlanul a kormánybuktató harc jegyében áll, noha egyes engedékenyebb hangok már hallhatók, nem a kormány irányában ugyan, hanem a pártok közti megegyezést illetően. Így a Tribuna Poporului közli a liberális párt francia nyelvű felhívatalos lapjának következő megjegyzését:

„A kiáltványt a megértés szel-

Mind ez a zűrzavar annak tulajdonítható, hogy az államgépezet, az összes közintézmények, az állami és magánvállalatok tele vannak szabotőrökkel, legionáriusokkal, reakciós elemekkel, akik mindent elkövetnek, hogy az ország gazdasági és pénzügyi életét megbontsák, a népet szegénységbe és éhínségbe döntve, kijátszassák a fegyverszüneti feltételek teljesítését és Románia demokratizálásának munkáját kompromittálják.

**Allampolgárok!**

Az a veszély fenyeget, hogy a békeértekezleten úgy kezelnek majd, mint egy olyan országot, amely a nagylelkű fegyverszüneti feltételeket nem tartotta be őszintén és lojálisan.

A jelenlegi kormány egész politikájával kompromittálja a román nép azon törekvését, hogy megnyerje a Szövetségesek s különösen a Szovjet-Unió bizalmát és barátságát.

Feliasztva attól a fenyegető veszedelemről, melyben ma országunk van, a Kommunista Párt, a Szociál-Demokrata Párt, — egységes Munkás Arcvonalat képezve, — a Hazafiak Szövetsége, az Egységes Szakszervezetek és az Ekések Arcvonala megalkották a Nemzeti Demokrata Arcvonalat (Frontul Național Democratic), amelyhez még egész sor hazafias demokrata szervezet csatlakozott.

Ez az Arcvonal tudatában azoknak az óriási nehézségeknek, melyek a Haza megmentésének útján állanak, vállalta azt a terhet, hogy tömöríti az ország élő demokratikus erőit s mozgósítja az egész nemzetet a fasiszmus s a szabotáló reakcióval szemben.

Az Arcvonal nemzeti tanácsa mindent elkövetett, hogy a Nemzeti Paraszti Párt és a Nemzeti Liberális Párt ne maradjanak ki a román demokrácia soraiból. De ezen pártok vezetősége kereken visszautasította a belépést; visszautasítja mindazon reformok megvalósítását, melyeket az Arcvonal Munkaterve magában foglal. Szűk csoport és pártérdekeiket előbe helyezik a román nép azonnali életérdekeinek.

**Románok!**

A román nép és haza nem engedhet feláldozni mindent, olyan emberek kedvéért, akik keresztezni akarják a Nemzet érdekeit.

A román nép életérdeke követeli a csőd-kormány késedelem nélküli eltávolítását, követeli az állami gépezet megtisztítását a fasiszta, fasisztabarát és reakciós elemektől.

(Folytatása a 2. oldalon)

## A hitlerista vezetők szabadon járnak

A Nemzeti Demokrata Arcvonal Tanácsának felhívása a munkásokhoz, földművesekhez, értelmiségiekhez, a politikai pártokhoz és szervezetekhez, az egész román néphez!

Románok! hazafiak!

A kommunista és szociáldemokrata miniszterek lemondása folytán a kormány benyújtotta lemondását.

Öfelsége, a Király a lemondást elfogadta. Politikai intrikák és manőverek révén a kormány folytatja működését a néptömegek és a demokratikus erők akaratának ellenére.

A kormány megkísérli, hogy szakminiszterekkel egészüljön ki, akiket egy reakciós csoport ajánl. Ezzel magát a koronát is az országra nézve veszedelmes lejtőre viszi. Visszatérési kísérlet ez a régi kormányzási módszerhez, amely megnyitotta az útját a fasiszmusnak s Románia nemzeti katasztrófájának.

A reakciós csoport és kormánya újból a szakadék szélére akarja lökni az országot. A demokrata blokk-kormány megszünt létezését a szociáldemokrata és kommunista miniszterek lemondása után. Keltetésében és összetételében már eleve átmeneti jellegű volt s kitűzött feladata mostantól kezdve a múlté.

A kommunista és szociáldemokrata miniszterek minden tiltakozása ellenére a kormány nem teljesítette kötelezettségét.

**Románok!**

A fegyverszünet nagylelkű záradékainak teljesítését az ország összes lehetőségeinek és a nemzet erőinek mozgósítását a háború folytatása érdekében, a Szövetségesek oldalán, Erdély fölmentéséért és a hitlerizmus végleges megtöréséért szabotálják.

A háborús bűnösöket csak a Szövetségesek nyomására tartóztatták le. A bűnösök közül sokan csak sikerült eltűnniük a fasiszta elemektől meg nem tisztított állami gépezet segítségével.

A tisztogatást Antonescu-féle hivatalnokok végzik s áldozatul esnek az ártatlan kishivatalnokok.

Amíg hitlerista vezetők, százsok, svábok és SS-legények szabadon járkálnak, addig békés állampolgárok vannak letartóztatásban és táborokba internálva, csak azért, mert német vagy magyar eredetűek. Ugyan-ezzen ürügy alatt megfosztottak munkájuktól ártatlan munkásokat és tisztviselőket.

A szállítások és a közellátás szervezetei. Az a veszély fenyegeti a városokat, hogy fűtőanyag és élelmezés nélkül maradnak.

A pénzügyeket a fekete tőzsde, korrupció és zűrzavar uralja. A lej vásárló ereje rohamosan csökken. A kereskedelemben — a spekuláció dühöng — a kormány minden megfélemező intézkedése nélkül.

A mezőgazdaságban — nem lehet csépelteni, mert nem történt meg az üzemanyag elosztásának országos megszervezése; a vetést szabotálják egyes nagybirtokosok és reakciós elemek. Éhínség fenyeget. Az ipar hovatovább mind jobban széthull. Munkanélküliség fenyeget.

Követeli a szoros és barátságos együttműködés légkörének megteremtését az országban tartózkodó Vörös Hadsereg egységeivel.

Követeli Hazánk egész közéletének felfrissenését a fasiszta méregtől.

Mindezen radikális és azonnali intézkedések nélkül, országunk nem fejtheti ki teljes hatóerejét a hitlerellenes háborúban a vörös és szövetséges hadseregek oldalán, — nem teljesíthetjük a fegyverszünet feltételeit, nem szerezhetjük meg a Szövetségesek, különösen a Szovjet-Unió bizalmát és barátságát. Nem szüntethetjük meg a nyomort és éhínséget, nem építhetjük újra és nem fejleszthetjük az országot.

Felszólítunk minden hazafias román, felszólítjuk a Nemzeti-Paraszt pártot és a Nemzeti Liberális Pártot, jöjjenek a Nemzeti Demokrata Arcvonal keretei közé.

Hogy az ország egész területén minél hasznosabb és termékenyebb működést fejthessünk ki, szükséges az összes demokrata erőnek szoros együttműködése, minden faluban, városban és megyében.

Ezért az Arcvonal tanácsa felhívja a Kommunista Párt, Szociál-Demokrata, Nemzeti Paraszt Párt és Nemzeti Liberális Párt, a Szakszervezetek, az Ekés Front a Hazafiak Szövetsége, a Harcosok testületét, a Madosz stb. helyi tagozatait, hogy alkossák meg az Arcvonal helyi bizottságait.

Az ország a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányát követeli.

Csak így menthetjük meg a Hazát az összeomlástól, csak így biztosíthatjuk az új, szabad és független Romániának fejlődését és felvirágzását.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal Tanácsa.

## Halálbüntetéssel sújtják a hadifoglyok ssökésének előmozdítóit

A hadügyminisztérium köz tudomásra hozza, hogy szigorúan tilos a hadifoglyok ssökését elősegíteni, vagy azoknak menedéket, búvóhelyet biztosítani.

Mindazokat, akik tudatosan elősegítik a hadifoglyok ssökését s azokat, akik tudva szállást, búvóhelyt, menedéket adnak nekik, vagy a megssökötteket támogatják, a fennálló rendelkezések értelmében halálal büntetik.

Azokat, akik hanyagságból követik el ezeket a bűncselekményeket 6 hónaptól 4 évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják.

## A bábolnai felkelés

A középkori Magyarország körülbelül 4—5 millió lakosából csupán 11.250 a birtokos nemes. Ezeknek is a nagy többsége egytelkes, vagy egészen szerényen élő törpebirtokos. Az ország termőföldjének oroszlánrésze néhány óriásbirtokos család kezén halmozódott fel. A nép tulnyomó részét a parasztság teszi ki, amelynek helyzete fokozatosan romlik. A terhek a jobbágypöldék jövedelmének közel kétharmadát nyelik el. S a rendes terheken kívül tömegtelen vámmal, sarcollal, nyomorgatják a dolgozó népet.

Erdélyben nem voltak olyan nagybirtokos főnemesei családok, mint a tulajdonképeni Magyarországon, s a népi öntudatu székely székek és román kenészek sokáig ellene szegülnek a nyakukba ültetett főuraknak. Az erdélyi vajda és püspök azonban a vármegyei nemesség, a székely főemberek és a gazdag szász polgárok segítségével ugyanazokat az erőszakosságokat követik el, mint a tulajdonképeni Magyarországon kiskirályai.

Az erdélyi parasztság a XV. század elején kezd ébredni. Addig csupán aláztos könyörgései voltak, de akkor már öntudatosan követeli jogainak elismerését. Ébredésének előidézője a Csehországból induló huszita mozgalom, amely az emberi egyenlőség gondolatát ültette a tömegek lelkébe.

A XIV. században a dúsgazdag főpapok kezdett elvilágiasodni és a krisztusi tanokkal ellenkező módon a világi örömtől minél teljesebb kiélvezését kereste. Ezek az áldatlan állapotok a szegény alsóbb papság nem egy tagjában megérették azt a szándékot, hogy ezen változtassanak. E

## Németországban

### a titkos szervezetek erősödnek

### és Hitler-ellenes felhívások jelennek meg

(Stockholm.) A német ipari városok rendeletet kaptak, melynek értelmében az utcák kivilágítását fokozni kell. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert nagyon elszaporodtak az éjszaka elkövetett rablások — mondja a rendelet.

A rajnai és Ruhr-vidéki hatóságok Himmlertől utasítást kaptak, hogy a világitást legalább részben biztosítani kell még a légiriadók idején is. Ugyanis a sötétség leple alatt az idegen munkások és a földalatti szervezetek tagjai élelmiszert és

fegyvereket csempésznek az ellenállás folytatására.

A légítámadások alkalmával számos fegyver- és élelmiszerraktárt kifosztottak a felkelők.

Köln városában egy légítámadás után 6 idegen munkást kivégeztek, mert kifosztottak egy élelmiszerraktárt.

Az elsőtétések ideje alatt a német titkos szervezetek tagjai Hitler-ellenes röpiratokat terjesztenek és felhívásokkal ragasztják tele a házak falait.

## Egyes vállalatok még a törvényesen előírt bértöbbletet sem fizetik

BUCUREȘTI, 22. — A kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén megállapította, hogy egyes vállalatok nem fizették ki munkásaiknak és tisztviselőiknek azt a 8 százaléktól mintegy 60 százalékig terjedő bérkülönbözetet, amelyre őket a hivatalos rendelkezés kötelezte. A kormány felhívja a vállalatokat, hogy a bér-emelési rendeletnek haladéktalanul tegyenek eleget.

Ismeretes, hogy a szóbanforgó béremelés a legtovábbalról sem elégtette ki a munkásokat és egyéb alkalmazottakat, hiszen az elviselhetetlen drágaság folytán a kereset vásárlóerő szempontjából, vagyis ténylegesen nem gyarapodott. Mint most hivatalosan is megállapítást nyert, akadtak vállalatok, amelyek büntetlenül szabotálják még ezt a béremelést is.

## A kisiparos

### esete a társadalombiztosítóval

Ahogy a szabadság szellője kezd fúdogálni az országban, fakadnak ki az emberekből éveken át visszafojtott keserűségek. Így az alkalmazottak minden rétege a Társadalombiztosító átalakítását sürgeti, mert a mai formájában nagyjából nem egyéb mint súlyos adó.

Hogyan jut például orvoshoz az ember a Társadalombiztosítónál?

— Odamegyek reggel 8 órakor — meséli egy iparosmester, aki hetenkint több mint 400 lejít adózik ennek az intézménynek. Kilenc óra felé megérkezik az orvos, 10 órára be is kerül hozzá az ember. Ir egy receptet s azzal felküld az igazgató orvoshoz, hogy irassam alá. Egy óráskát vagy többet vár az ember ott is, míg megkapja az aláírást. Akkor megy az ember a gyógyszerárba s ott mondjuk félóra álldógalás után beadja a receptet.

Feltéve természetesen, ha megvan a szükséges gyógyszer s feltéve, ha időközben be nem állt a déli szünet. S ha addig be nem következett a déli zárás, hát bekövetkezik az elkészítése közben s aztán valamikor délután hozzájut a gyógyszerhez.

— Itt csak egy egészen apró kellemetlenséget beszéltem el. Különbben csak annyit mondom, hogy az ember — ha pénze van — orvoshoz megy, ha beteg, nem a Társadalombiztosítóhoz. A törvény a dolgozó emberek legszelebb csoportjait kényszeríti be ebbe az intézménybe. De a tagok jó része nem is akarja igénybe venni, mert nincs meg hozzá a bizalma.

A mai Társadalombiztosítót szelvében hosszabban bírálja mindenki, beleértve a fővárosi sajtót is. A Társadalombiztosító főbaja azonban nem egyes vezetőkben vagy

## „LUMINA“ Mozgó

Braşov-Brassó Hirsch-ucca 12 sz.

Szerdán, 1944 október 25.-től kezdve nagy francia bemutató

## Nők láncokban

Főszereplők:

VIVIANE ROMANCE és GEORGE FLAMANDE

Előadások folytatólagosan délután 1/3 órától Vasárnap d. e. előadások 9 és 11 órakor

orvosaiában rejlik. Előírások, rendeletek, személycserék nem elegendők arra, hogy ezt a hagyományt vált lehetséges állapotot s a munkások s más tagok évtizedes bizalmatlanságát a Társadalombiztosítóval szemben megszüntesse.

A Társadalombiztosító csak akkor válik áldásává a szegény dolgozó embernek, amikor annak intézését maguk a biztosított tagok veszik át.

A Betegsegélyző önkormányzata, a Betegsegélyző demokrácija, alulról felfele való kormányzása: ez az orvosság. Ez azonban, sok egyéb fontos medicinával együtt, nem akad a mai Társadalombiztosító patikájában. A sok oldalról felhangzó bírálatok pedig terméketlenek és valójában csak figyelemelterelésre szolgálnak, ha nem az orvoslának ezt az egyetlen és igazi módját követelik.

## A csehszlovák ellenálló csapatok rendes sorkatonaságnak ismerték el

(London). Az angol kormány a Csehszlovák kormány tudomásra hozta, hogy Nagy-Británia azokat a Csehszlovák csapatokat melyek az ország belsejében harcolnak, hadviselő félként ismeri el.

## Halálra ítélték a francia nép áruló miniszterelnökét

PÁRIS, 22. — A marseilles-i törvényszék távollétében letárgyalta Laval, volt francia miniszterelnök, hazaárulási perét. Laval még a világháború előtt a fasiszmus szekértolója volt és a német megszállás alatt igyekezett minél jobban kiszolgáltatni az ország népét a hitleristáknak. A törvényszék Lavalra halálos ítéletet mondott ki.

azonban kikötötték, hogy „évenként ezután folytonosan, mindig Urunk mennybeemelésének ünnepe előtt, minden egyes tanyából, uradalomból és községből két-két értelmes és zavariható ember az előbb említett kapitányokkal, vagy közülük legalább némelyekkel, vagy más ez alkalomra kinevezendőekkel a nevezett Bábolna-hegyen megjelenjenek és ott ugyanazok a kapitányok, vagy közülük valamelyik, azokról az öregektől megkérdezzék és kitudakolják, vajjon az ő uraik őket saját szabadalmaikban meghagyták-e vagy nem? És ha úgy találnák, hogy a nemesek közül valaki az előre bocsajtott rendeletei megsértette volt, vagy azokkal ellenkezően cselekedett, esküszegőnek tartassék.

Amilyen fejlett politikai érzék nyilvánul meg ezen határozatban, olyan fejletlen harci taktikáról tettek tanúságot a felkelők, mikor meglegedve a nemesek írásbeli kötelezettségével, szépszámu és jól begyakorolt hadukat szelnek eresztették. Egyéb sem kellett a nemességnek s rögtön seregeik megerősítéséhez fogtak. A kolozsmonostori szerződés július 6-án kelt szeptember 10-én, Kápolnán már egyezséget kötnek a szászok és székelyek főembereivel, hogy egymást ezután közös bajukban megsegítsék, ki haddal, ki pénzzel. A kismeseket azzal az ígérettel, hogy tőlük nem fognak dézmát szedni, a püspök és a vajda elcsábították a parasztoktól, s a kolozsmonostori szerződést semmisnek mondják ki. A sebtiben újra összegyűlő jobbágyságot megtámadják s megverik. Új szerződés készül, amelyben a jobbágyság szabad költözködési jogát megszorítják, a földesur szabad bíráskodását visszakapja, s a bábolnai évi gyűlést, az erdélyi népképviselő terve semmivé foszlik.

## Székelyek a nagygyűlésen

Valami komoly méltóság van az ülésekre előkészített tágas termekben. A szabályos rendben álló székek rendhíttelen meggyőződést sugároznak. Az asztalok alig várják, hogy a kiküldöttek könyökeinek súlyát viselhessék és fényesre törült arcuk ragyog a megtiszteltetésről. Csak ha az ablakok felől rájuk sütő fényrel szemben pillantasz rájuk, akkor veszed észre, hogy a sietős portörő bizony itt is, ott is félkörös csikokat hagyott s kabátunk újját az ülés végeztével szorgosan félrehelyezik majd.

A magas ablakokon át még csak sejlik a nap. Október közepe van s a hegyek között későn jön meg a reggel. A gyűlés résztvevői azonban már egymásután érkeznek s lassu moraj tölti meg a termet. Innen is, onnan is tévoya és barátságos arcok bukkannak elő. Székelyek zöree hallik s a sorok közül máris kigyózik felfelé az elmaradhatatlan dohányfüst. Az elnökség asztalán kiterített papírlapokat megdönti, komoly arcok szemlélik. „Négy-öt magyar összehajol...” ölik eszünkbe önkéntelenül is. De az idézet ma nem szomorúságot, inkább reménykedő bizakodást ébreszt.

Hirtelen mozgás fut végig a termen. „Megjöttek a székelyek...” suttog valaki a hátunk mögött. Az elnöki asztaltól feláll két-három ember s az előcsarnok felé tart. Ott kinn félkörben állanak már a később érkezett résztvevők s a félkör közepén három zékés férfi és két falusi szőltésbe öltözött fiatal virágzó nő. Megérkezett tehát a nép is, aminek nevét annyiszor vettük számkra, ha savainknak súlyt akartunk adni. Eljött tehát, hogy saját nyelvével mondja el azt, aminek kifejezését annyiszor megkíséreltünk. Amíg az elnökség üdvözlő szavai hangzanak, önkéntelen megaláztatással járhatjuk végig szemünket a férfiak barádaszánóitól, nehézarcon. Mind a három inkább alacsony termetű és szikár. Szőtvett lábbal állnak, szinte a földhöz gyökerezve. Karjuk súlyos mozdulatlanul csúg le oldalukon. Arkifejlesztésük komoly, pillájuk csak néha rebben. Kétoldalt sodort roppant bajuszkot viselnek, kopasz koponyájukon megcsillan a kintől beáradó villágosság. Mintha Derkovits Gyula vagy Kós Károly metszetei elevenedtek volna meg előttünk hirtelen. Még akkor is a fametszet fekete-fehér ellenétől és szőgletességtől érezzük rajtuk, amikor megmozdulnak és az üdvözlőkre válaszolnak.

A hangjukban semmi elfogódottság. Bizonyára ők is tudják, hogy ezáltal nem arakhoz beszélnek és nem urak hallgatják őket. Egyenlők beszélnek egyenlőkhez. Sőt, ha a kemény homlokok alatt meghúzódó élespillantású szemek a hallgatók szívébe is betekinthetnének, akkor talán a fölény is visszhangzanék szavaikban. Mert ha ők nem is tudják, mi világosan érezzük, hogy tulajdonképpen számunkra jöttek ma ide. Számunkra mindazt a könnyelműséget és fensőbbiséget, amellyel annyi éven át kezelték őket. Mindazt a meg nem értést, amellyel gondjainkra és bánatainkra tekintettek. Mindazt a makacs önzést, amelynek következtében nem akartunk tudomást venni a magyar földműves külön világáról és a magunk csalfa elképzeléseit többre tartottuk, mint az ő valóságukat. Amíg beszélnek, olykor megrebben a szívünk. Háttha talán már késő!... Háttha talán már végleg eltűnnek az egymás felé vezető ösvények s hiába igyekszünk, nem tudunk hozzájuk visszatérni. De a kétely csupán egy röpké pillanat. A valóság mégis csak ez a közvetlen közelünkben álló három kemény férfi és két ragyogó fiatal nő. Arcukról a tiszta barátság, a rokoni meleg, a testvéri szeretet sugárzik. Szavukban az elthetetlen örök azonoság szálai fonódnak. S amíg beszélnek, a biztonság lassan visszatér a szívünkbe. A történelem most megenged szívesen almatat az arra hogy megtaláljuk velük együtt önmagunkat is. S ezt az alkalmat nem szalasztjuk el.

A fiatalságban lám nincs is kétely. Diák-iffjaink máris körülveszik a falu asszonyainak két képviselőjét. A beszédet elhangzottak, a félkör felbomlik, de a fiatalság összetart. Együtt indulnak a gyűlésterem felé s amint elmennek mellettük, beszédjüket is hallom. Szabadon, gátlás

# Az egyesült szakszervezetek székházának felavatása

Vasárnap két nagygyűlés zajlott le Brassó-Brassóban. A nemzeti-parasztpárt gyűlésével egyidejűleg a munkás-szindikátusok székházuk avató-ünnepségét rendezték meg. A szindikátusi gyűlés szónokai erősen kifakadtak a hatóságok ellen mondván, hogy különféle erőszakos eszközökkel megakadályozták, hogy a gyűlés hatalmas arányú hazafias és munkástüntetéssé nőhesse ki magát.

A nemzeti-parasztpárt korábban bejelentette Iuliu Maniu részvételét, aki azonban nem jelent meg a gyűlésen.

## A szakszervezeti gyűlés megnyitása

A gyűlést Al. Cu cu nyitotta meg. A Nemzeti Demokrata Arcvonal nevében

üdvözli a gyűlés résztvevőit. Fegyelemre és rendre int s kéri, hogy az esetleges rendzavarókat a megbízott ellenőrök tegyék ártalmatlanná. Felolvassa a Nemzeti Parasztpárt felhívását, mely a munkásság gyűlését úgy tünteti fel, mint ha az a hitlerista szászok és az irredenta magyarok rendezése volna. Rámutat arra, hogy a Nemzeti Parasztpárt védnöksége alatt ilyen felfogású emberek akarják magukhoz ragadni a hatalmat és megakadályozni az igazi demokratikus erők összefogását.

A következő szónok D. Motronea, aki az egységes Szakszervezetek nevében beszél. Kifejtí, hogy miután az ország ki-

szabadult a hitlerista erők szorításából, az Egységes Munkás-Arcvonal alapján lehetővé vált a Szakszervezetek felállítása. A munkásság felismerte, ma jobban mint valaha, hogy itt az ideje a munkásegység megteremtésének. Ez meg is valósult. Sok nehézségen keresztül jutottunk el idáig, — mondja. Sokat kellett tanulnunk, türelnünk és tévedéseink miatt szenvednünk. Amikor a munkásosztály érdekeiért harcrakelt, mindig akadnak árulók, akik sorait megbontották. Tegnap is olyan felhívásokat osztogattak munkahelyeinken, melyek mai összejövetelünket irredenta bandák gyűlésének cégezte. Mi tudjuk, hogy az ilyen aknamunka egységbontásra és kihívásra törekszik.

## „A Demokrata Blokk kormánya halva született”

A Szociál-Demokrata Párt és a Társadalombiztosító Intézet személyzete nevében Dr. I. Lupu mondott beszédet.

Az emlékeztető augusztus 23 óta semmi sem történt. Azt vártuk volna, hogy az önkényuralom megbuktatása után, az ország összes demokratikus erői összefognak, hogy az országot kiemeljük lehetetlen helyzetéből. Megalakult a Nemzeti Demokrata Arcvonal. Meghívtuk a Nemzeti Parasztpártot és a Liberális Pártot is. Egyéni és pártdekekből megtagadták az együttműködést. Ma az ország igazi, őszinte demokratikus erői a Nemzeti Demokratikus Arcvonal képviselői.

A Hazafiai Szövetsége üdvözlétét I. Măzgereanu, mérnök, tolmácsolta. Hivatkozik Pătrăscanu miniszter találó megállapítására, mely szerint a Demokrata Blokk kormánya halva született, nem felel meg az idők követelményeinek, nem maradhat tovább a helyén. Ebben a kormányban elleplezhetnék magukat a háborús bűnösök és fasiszták, bejuthatott oda egy Potopeanu és egy Căpătănă, akiket később felelősségre vontak. (Le a kormányt, hangzik mindenfelől.) A tisztogatás nem történt meg, bár a szomszéd Bulgária példát mutatott határozott cselekvéssel e téren is.

Ezzel szemben nálunk különféle áram-

latokat igyekeznek támasztani, hogy eltérítsék figyelmünket más felé. Ilyen messeresen szított áramlat a sovinizmus.

— A munkásosztály és a Nemzeti Demokrata Arcvonal képviselői: Lucretiu Pătrăscanu és C. Titel Petrescu öntudatosan kiléptek a nemzeti katasztrófa felé vezető kormányból. A Sănătescu-kormány előttük írta alá lemondását, mégis ezek az emberek az utolsó szalmaszállhoz is kapaszkodnak. (Le a kormánnyal!)

A Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányjavaslatában fontos helyeket kívánt biztosítani a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Pártnak, de ezek az együttműködést megtagadták. (Népi kormányt akarunk, hangzik mindenfelől.)

A következő szónok Trăistaru, a vasutasok nevében emel szót. Öntudatra hívja fel a munkás és demokrata tömegeket. Ettől függ magunk és családunk jövője, mondja. Azok, akik ma a kormányhatalmat jöttek igényelni, azt állítják, hogy kormányzati munkatervük nem különbözik a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányzati célkitűzéseitől. De mi tudjuk, hogy amikor 1928-ban kormányon voltak, programjukból semmit sem hajtottak végre. Földosztás volt a mult világháború után is, de ezeket a földeket lassan elnyelte a nagybirtok.

— Összegyűltünk ma itt, hogy kifejezzük akarunkat más felé, hogy mit kell tennünk. Reakciós elemek, akik a város széleire felfegyverezték katonai egységeket állítottak, meg akartak akadályozni ebben. Elvtársaink megtiltották a városbalépést és arra kényszerítették, hogy az erdőn keresztül szívárogojanak be.

## Nem engedik felvonulni a gyári kiküldötteket

Látható, hogy ezekben az időkben, amikor a teljes demokrácia kellene uralomra jusson, az államvezetéshez görcsösen ragaszkodó fasisztabarát elemek terrorizálják bennünket. Az Astra-művek, a Cement-, Metrom- és Voinea gyárakat megakadályozták hogy elküldjék képviselőiket a szakszervezeti székház felavatására. Fasiszta elemek, akiket a Nemzeti Parasztpárt befogadott, igyekeznek megbontani a munkássorok egységét. Így folytatja a kormány igazságtalan, népellenes politikáját.

A szónok ezután éles szavakkal támadta azokat a megnyilatkozásokat és gyűléseket, amelyeknek célja a figyelmet elterelni az igazi bajokról. Támadta a gárdákat, amelyek a felszabadított területek lakosságával erőszakoskodnak ahelyett, hogy hozzájárulnának a háborús erőfeszítéshez.

— Egy nép — úgy mond — amely a demokráciáért harcol — megbüntetheti a bűnösöket, de nincs joga senkit sem elnyomni.

— Ime a következményei annak a vezetésnek, amely letért a nép útjáról. Nem tehetünk egyebet, mint utolsó felhívást intéznünk a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális párt vezetőihez.

Éljen a Nemzeti Demokratikus Arcvonal! Éljen a Munkás-Egységfront! Éljen a demokratikus Román Hadsereg! Éljen a felszabadító Vörös Hadsereg!

A zárszózt Ion Poidea, a munkásmozgalom öreg harcosa tartotta.

— Elkeseredett harcban állunk a jogért és szabadságért — mondotta. A munkásság ne féljen, mikor látja megjelenni a parancsuralmi idők régi módszereit, a gépfegyvereket és a hadsereget. Harcoljatok a szabadságért és a demokráciáért.

I. Măzgereanu felolvasta a gyűlés határozati javaslatát, amelyet lelkesen elfogadtak. A határozat lényegében megegyezik a Nemzeti Demokrata Arcvonal kiáltványával és követeli az Arcvonal-kormányt.

## Horthy Németországban

(Moszkva). A Tass sajtóiroda közli: A német rádió október 21-én este bejelentette, hogy Magyarország kormányzója, Horthy tengerenagy Németországba menekült ahol a maga és családja számára a német állam védelmét kérte. A német közlemény kijelentette még, hogy a kormányzó kívánságát teljesítették.

## Földművesek és nagybirtokosok

A jelenlévők lelkes felkiáltása közepette kezdte meg beszédét az Ekés Front részéről Vasile Andrei földműves.

— Az Ekés Front üdvözlétét hozom — mondja. — Ez a front ebben az országban legyőzhetetlen erő képviselője, Groza Péter, a nagy hazafis és demokrata vezetésével. (Éljen, éljen Groza Péter — felkiáltások.) A paraszttömegek ezen képviselőjét óhajtuk a miniszterelnöki székre ültetni. (Éljen, éljen!) Sajnálatos állapotunk meg azonban, hogy az augusztus 23-iki napfelkelte után újabb felhők tornyosulnak egünkön. A visszavonás felleget állítják közénk azok, akik mindig a széthúzást keresik, de hiszem, hogy nem fog sikerülni. A Nemzeti Demokrata Blokk széthullott, mert nem volt a népakarat kifejezője. A Nemzeti Demokrata Arcvonal mindent elkövetett, hogy megvédje az országot a jelenlegi válságtól. Meghívta a Liberális és Nemzeti Parasztpártot, hogy lépjen be az Arcvonal kormányába, de a pártokban ott ülnek a nagybirtokosok, akik nem szeretnék nagyki-terjedésű földjeiket szétosztani a földművesek között.

A következő szónok Vasile Stan, aki

nélkül folyik a szó. Sok mondanivalójuk lehet, mert mindegyre egymás beszédjébe vágunk s el-elnevelik magukat. Nem tudom pontosan miről társalognak, de megértik egymást.

Vajon hát csakugyan ez a jövőendő?... ölik fel bennem a tévoya remény. Eszen-dők óta mondjuk beszédben s írjuk betűkkel a néphez való visszatérést. Eszen-dők óta érezzük, hogy munkánk szinte hiába-

a Szociáldemokrata Párt üdvözlétét tolmácsolja. Augusztus huszonharmadika óta eltelt két hónap — mondja — és a jelenlegi kormány nem csak hogy nem tett, de nem is akart semmit sem tenni a munkásosztály érdekében. Nem támogatta a munkásságot, hogy kellőképpen dolgozhasson a román és vörös hadsereg érdekében, amelyek Észak-erdély felszabadításáért küzdenek. Mi tudjuk azonban, hogy a jövő a miénk.

A Malaxa-gyár munkásainak nevében Mădin Petre emel szót. Elmondja, hogy a gyárban megalakították a szakszervezetet.

— Ezen keresztül sok sérelmünk orvoslását értük el.

Az előnyök azonban csak papíron maradtak. A pénz azoknál rejtőzik, akk minket kormányoznak. Bizonyítani akarják, hogy a hatalom az ő kezükben van. Mi azonban bebizonyítjuk nekik az ellenkezőjét.

A vendégipari munkások nevében Je an Bacin szólt fel.

A következő szónok Pavel Lala, a Kommunist Párt részéről. (A tömeg hatalmas éljenzéssel fogadta.)

való. És mikor már-már minden reményről leteletünk, akkor egy városi fiú és egy falusi lány nyugodtan szóba ereszkedik egymással s közöttük seholsincs gát vagy akadály.

Ez a jövőendő!... mormogom magamban s én is belépek a gyűlésterembe, ahol ebben a pillanatban roppant csend támad: az elnök szólásra emelkedett,

(sz. f.)

# HIRES

— **Észak-erdély felszabadításának megünneplése.** A minisztertanács elhatározta, hogy a csütörtöki napot, S. Dumitru ünnepét, Észak-erdély felszabadításának ünnepnapjává avatja, miután számolni lehet azzal, hogy ez a dátum megegyezik az egész erdélyi terület felszabadításával.

Ebből az alkalomból az egész ország területén felvonulásokat, ünnepségeket és előadásokat rendeznek.

— **OLVASÓINKHOZ:** Lapunk legközelebbi száma holnap délnél jelenik meg.

— **Csütörtökön,** október 26-án a brassói bankok, S. Dumitru napján zárva tartanak.

**Lovász András** gépész és autószerelő október 22-én,

vasárnap rövid szenvedés után 58 éves korában meghalt. Temetése kedden délután fél 6 órakor lesz a postaréti róm. kat. temető halottas házából.

A köztisztviselők álló elhunytban Lovász Ilonka, a Madosz buzgó tagja, édesapját vesztette el.

— **Uj megyefőnök és polgármester Brassóban.** Enescu tábornok eddigi prefektus helyébe királyi rendelettel Zaharia Constantin ezredeszt nevezték ki a megye vezetésére. Egyidejűleg Brassó város polgármesterét, Gologant is leváltották. A polgármesteri széket Precup Aurel töltheti be.

— **A 200 lejes pénzürmek bevéltásának végső határideje.** A pénzügyminisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy a 200 lejes ezüst pénzürmek bevéltásának végső határideje 1944. december 31-ike.

E pénzürmek bevéltása a Nemzeti Bank fiókjainál, a pénzügyi igazgatóságnál és az adóhivataloknál történik.

1944. dec. 31-től 1945. március 31-ig a 200 lejes ezüst pénzürmeket a közpénztárak csak az államnak fizetett adóban fogadják el. 1945. április elsőjétől ezen érme nem érvényesek többé.

— **A szovjet és szövetséges alattvalók hazatelepítése.** A brassói rendőrkészlet a szovjet és szövetséges alattvalók repatriálásával kapcsolatban, amely a fegyverszüneti megállapodás szerint történik, felhívja az illetőket, hogy összeírassák azonnal jelentkezzenek a szovjetkancán. Az érdekelteknek minden rendelkezésükre álló igazoló iratot magukkal kell vinniük. Egyéb felvilágosítást a jelentkezéskor adnak.

— **Uj szigurancafőnök Brassóban.** A Drum Nou jelentése szerint a munkásság határozott tiltakozására Zamfir, a brassói sziguranca eddigi főnöke eltávolított helyéről anélkül, hogy tudni lehetne, hol tartózkodik. Helyébe Frănculescut neveztek ki, akitől példás magatartást várnak állásának betöltésénél.

— **Tanévkezdés a középiskolákban.** A kultuszminisztérium közlése értelmében az összes középiskolákban és ipariskolákban a tanévet november elsőjén nyitják meg.

— **A húseladás új rendje.** A húselátás rendjét országosan szabályozták. Ezentől a marha, borjú és disznóhúst csak szombaton és vasárnap árúsihatják, míg a borbélyhúst ezenkívül a keddi napon is. A huskonzerveknek és a hentesárúnak az eladása kedden, csütörtökön és szombaton fog történni.

A vendéglők és bodegák húst és hentesárút szintén csak szombaton és vasárnap árúsihatnak ki, ezzel szemben a szárnyasok és a halfélék bármikor szerepelhetnek az étlapon.

A vendéglők részére a hatóságok a lakosságnak szánt husmenyiségnek legfeljebb tíz százalékát adhatják át.

— **Katolikus istentiszteletek Brassóban.** A belvárosi plébániatemplomban visszatértek a miséknek azon rendjéhez, amely a bombatámadások előtti időben szokásban volt. Az istentiszteleteket hétköznaponként reggel 7 és félnyolc óráskor tartják meg, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel hét, kilenc, tíz és fél tizenkét órakor vannak a misék. Október hónap folyamán minden délután öt órakor Jézus-szive ájtatosság van.

## Heves harcok a nyugati fronton

LONDON. — A nyugati fronton harcoló kanadai csapatok három irányból közelítnek Hertogenbosch városa felé s azt 5 kilométernyire közelítették meg.

E csapatok hadműveleteit több mint 200 nagykaliberű ágyú és egyéb tüzérségi fegyver támogatja.

A Schelde-folyó torkolatánál a német csapatokat a tenger felé üzik vissza. Itt a szövetséges csapatok 8 kilométerre állnak Rosendal városától, a német határvédelem hatalmas bástyájától.

Az olaszországi arcvonalon a rossz idő-

járás következtében a támadó hadműveletek veszítettek heveségükből. A Szövetséges csapatok előnyomulása azonban nem szünetel.

A harctéri közlemények jelentése szerint a nyugati front balszárnája teljes mozgásban van.

(Moszkva). Svájcban jelentik, hogy a tiroli hegyek között nagyszámú német katonaszökevény rejtőzködik. Ezek a támadó S. S. csapatokkal súlyos harcokban állnak. A környék falvainak lakossága gondoskodik az élemezésükről.

## A Nemzeti Parasztpárt gyűlése

Ghiță Pop nyilatkozik a tárgyalásokról

A nemzeti-parasztpárt gyűlését dr. Aron Suciu, a helyi szervezet elnöke nyitotta meg, aki bejelentette Iuliu Maniu távollmaradását.

A gyűlésen több szónok érintette a nemzetiségi kérdést. A brassói magyar olvasó körkörös, aki az utóbbi 2 hónapban sajtótájékoztató nélkül állott, meg kell jegyeznünk, hogy ez a kérdés az utóbbi időben a legélesebb vita tárgyát képezte a sajtóban. Az elmúlt hetekben a Nemzeti-Parasztpárt és a Nemzeti Liberálistpárt sajtója, valamint más, a Nemzeti Demokratikus Arcvonalal harcban álló újságok a legélesebb hangon fakadtak ki a magyarság ellen általában. A támadások lényege az volt, hogy a magyar nép teljes egészében háborús bűnös és mint ilyen nem kell vele elbánni.

Sajnálatos módon kifejezésre jutott ez a felfogás megint magának Popovici Mihailnak, a párt egyik vezető személyiségének beszédében, a következő szavakkal:

— Az elmúlt magyar kormányzás alatt... az egész magyar nép ellenségünk volt. A földművelést kezdve a grófok felsőbb fajnak tekintették magukat, a sors rendje folytán körünkben éltek, de mindig a teljes főúri rendszer és a kapitalizmus képviselői voltak. Mi velük szemben mindig demokratikus harcot folytattunk...

Popovici követelte ezután, hogy büntessék meg mindazokat, akik Észak-erdélyben kínzásokkal akarták kivégezni a román népet. Mindezeket néptörvénysek előtt vonják kérdőre és büntessék meg.

— Nem engedjük meg — folytatta —

hogy a háborús bűnösök egy párt védelmébe alj rejtőzzenek...

— Alba-Iulia-n rendeltetbe hoztuk a jogegyenlőséget és azt be is tartottuk, de a magyarok felsőbb fajnak tekintették magukat és nem akarták tisztelni az egyenlőséget.

Ghiță Pop, a párt főtitkára érdekes részleteket mondott el a moszkvai fegyverszüneti tárgyalásokról, amelyeken mint a román küldöttség tagja részt vett.

— Be kell ismernünk — mondta — hogy bűnösök voltunk és most felelőnk kell hibáinkért. Mikor bizonyos pontokat vitattam a fegyverszüneti feltételek körül, Molotov külügyi népbiztos feltette nekem a jogos kérdést:

— Mit kerestek Önök Stalingrad-nál? Később, mikor mondtam, hogy új kormányunk van, Molotov helyettese így vádgott vissza:

— Igen, de az Önök államszervezete ma is telve van hitleristákkal, mert nem hajtották még végre azt a tisztogatást, amelyet az 1944 augusztus 23-iki győzelem által előidézett korszak megkövetelt.

Visszafelé helyettes külügyi népbiztos pedig kijelentette: Hol láttak még Önök a történelemben esetet, mikor egy hatalmas és győző állam kötelezi magát, hogy a legyőzöttnek segítséget nyújtson határai visszaigazítására?

Ghiță Pop s más szónokok különben hangoztatták, hogy Sztalin tábornagyot a legnagyobb nacionalistának tekintik. Ő adott engedélyt arra, hogy a Szovjetunió mindegyik köztársasága saját nemzeti hadsereget tarthasson.

## A nemzetiségek helyzete a Szovjet-szövetségben

Oroszország egy egész világ.

Ahhoz, hogy a nyugati határtól Vladivostokig eljussunk, nem kevesebb mint két heti utazásra van szükség. A Szovjet-Unió az egyedüli ország a világon, amely a teljes önállóság fényűzését megengedheti magának.

Néprajzi szempontból az ország összetétele szintén egészen egyedülálló. A Szovjet Akadémia adatai szerint az 1939. évi népszámlálás alkalmával a Szovjet-Unióban élő 170,500,000 lakos 169 különböző néphez tartozott, nem is beszélve a kisebb törzsekről, amelyek közül több külön nyelvet is megőrizte. Nincsen olyan vallás, amelynek ne lenne hívője ebben az országban, amely a földkerekség egyhatodát teszi ki. A Szovjet-Uniónak legnagyobb lélekszámu lakossága az orosz (80 millió).

Ha a cárok idején az orosz állam hódító jellegű volt, az orosz népben — s ezt hangsúlyozni kell — sohasem volt meg a többi fajokkal szemben a felsőbb-ség és lenézés érzése, ami a német imperializmus jellemzője.

A cárok politikáját a nemzetiségekkel szemben az eloroszítás eszméje irányította, bár ezt egyébként nem módszereken alkalmazták. A nemzetiségeknek annak idején nem voltak nemzeti iskolák. A könnyen áthasított nemzetiségi arisztokrácia fontos szerepet játszott mind a hadseregben, mind a közigazgatásban.

Ezzel szemben a szegénysorsú lakosságra nehezedett az adók súlya és egészen ki-

volt szolgáltatva a cári tisztviselőknek. A legrosszabb sorsa a zsidóknak volt, akiket arra kötelezték, hogy csak bizonyos tartományokban lakjanak, zárt szám szorította őket, időnként pedig pogrom seprtek végig rajtuk. Ugyanakkor a nemzetiségi értelmiségiek tevékeny részt vettek a cári önkényuralom elleni harcban.

A Szovjetet az ország minden részében nagyszámú elemi és középiskolát, valamint egyetemet nyitott. A nemzeti nyelvek egyenjogúságot kaptak, sőt egyes esetekben az orosz nyelvvel szemben fölénybe is kerültek. Tanulmányoztak és rendszerbe foglaltak olyan nyelvjavításokat, amelyeknek addig nyelvtanuk sem volt. A Szovjet-Unióban a tanítás 75 nyelven folyik és 69 különböző nyelven jelenik meg újság.

Szibéria és az ázsiai területek hasznosítása egész sor olyan népet keltett életre, amelyek századokon keresztül a pusztá vegetatív életnél tovább nem jutottak.

A vasúti vonalak olyan pusztaságokat kezdtek átszelni, ahol addig csupán tevékáravánok kalandoztak.

Öntözési berendezésekkel kihasználatlanul álló ezer és ezer négyzetkilométert állítottak a nemzetgazdasági termelés szolgálatába.

A Szovjet-Unió szövetséges köztársaságokból áll, amelyek az alkotmány értelmében egyenlők, saját kormányuk van és a szövetségből bármikor kiléphetnek. 1941-ben a Szovjet-Unió az alábbi 16 köztársaságból állott: Oroszország, Ukrajna, Fe-

hér-Oroszország, Örményország, Georgia, Asszerbejdzsán, Türkmenisztán, Tadzsikisztán, Üzbegisztán, Kirgizisztán, Kazakisztán, Karjala, Moldvai Köztársaság, Észtország, Lettország és Litvánia.

Az egyes szövetséges köztársaságok maguk is szövetségek, autonóm köztársaságokra és autonóm vidékekre oszlottak. Így az orosz köztársaság, amely a Szovjet-Unió háromnegyedét teszi ki és 110 millió lakosa van, 15 autonóm köztársaságból áll.

A szovjet-hazafiasság szelleme azonban mindegyik köztársaságban egyaránt él. Ma a Szovjet-Unióban nincsen elkülönülés. Ezt a tényt megerősíti a kisebbségek magatartása a jelenlegi háborúban. A szovjet-népek keményen dolgoznak szűkebb hazájuk megvédésén és fejlődésén, de ugyanakkor tevékenyen közreműködnek közös nagy hazájuk, a Szovjet-Unió védelmében és fejlődésében is.

— **Glondys püspököt visszahelyezték állásába.** Az erdélyi evangélikus szász püspökség vezetését újra Glondys püspök vette át. Staedtelt, az eddigi püspököt, akit pár évvel ezelőtt a hitlerista rezsim erőszakkal helyezett el a püspöki székre, megfosztották tisztségétől.

— **A Braşov-brassói katolikus iskolák még nem nyílnak meg.** A helybeli róm. kat. tanintézetekben még nem kezdődhetett meg ebben az évben a tanítás, mivel az épületeket katonai célokra foglalták le. Kívételt képez a Ferencröndi zárda, amely szükségmegoldással leányelemiének négy alsó osztályát pár nappal ezelőtt megnyithatta. A többi iskolák tanévkezdéséről, mihelyt erre sor kerül, értesíteni fogjuk olvasóinkat.

## Sport

A Braşov-brassói Munkás Tornász Egyesület vasárnap délután nagysikerű tornabemutatót rendezett. A néhány hét óta működő tornász egyesületnek ez már a második nyilvános bemutatója, mely úgy a vezetők mint a tagok lelkes munkáját bizonyítja.

A bemutatott egyéni valamint együttes számok a közönség legnagyobb elismerését váltották ki.

A nyújtón, korláton és a szabadban végzett gyakorlatok pontozásának az eredménye a következő:

1. Nemes János . . . 56
2. Krauss Tibor . . . 55
3. Berenkey Ede . . . 53

A bemutatót az érme ünnepélyes kiosztása fejezte be.

Utána a Malaxa és Buhuşi labdarúgó csapatainak mérkőzése következett.

**Malaxa—Buhuşi 3:0 (2:0).**

Már a játék elején kidomborodott a Malaxa fölénye melyet mindvégig megtartott. A Malaxa mindig helyén álló csatársora és szilárd védelme irányította a játékot. A Buhuşi csapatának széteső csatársora több jó helyzetet hagyott kihasználatlanul s csak szerencséjének köszönhető, hogy a gólarány nem volt nagyobb.

A gólok szerzői: Sandu Vasile, Neagru Mita és Sandu Vasile.

## Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 130 lej, minden további szó 15 lej. Álláskeresőknek 50%, engedmény.

Ügyes kufutófiuk, románul is tudók, jelentkeznék kiadói hivatalunknál d. e. 8—11 és d. u. 3—6 óra között. (1)

Gépirókissasszonyt keresünk. Csak olyan munkaerők jelentkezését kérjük, akik hibátlanul és gyorsan írnak. A Népi Egység kiadói hivatala. (2)

Belvárosban három-négy szobás világos irodahelyiséget keresünk. Földszinti vagy első emeleti szobák telefonnal előnyben. (Cím a kiadói hivatalban.) (3)

**Szerkesztőség:**

Braşov—Brassó, Str. Argintarilor 16

**Kiadói hivatal:**

Brasov-Brassó, Str. Reg. Mihai 14 Telef. 2030

NYOMATOTT: TIPOGRAFIA „DRUM NOU” BRAŞOV, STR. REGELE MIHAI 14.